

EDUKLIPS

UTBILDNINGSKLIPP HÖSTEN 2017

”Så bra filmer - äntligen *slipper* man leta bra, tydliga, informativa klipp på Youtube!!!”

- Linda, lågstadielärare i Österåker (som tidigare letat efter klipp på Youtube)

Eduklips erbjuder korta utbildningsklipp – ett viktigt verktyg för lärare och elever för att kunna **introducera**, **inspirera**, **förklara** eller **repetera** något, även när tiden är knapp.

Alla våra utbildningsklipp är lätta att hitta i olika söksystem och har en tydlig koppling till den svenska läroplanen. De erbjuds med institutionella rättigheter och följer reglerna om upphovsrätt.

Eduklips erbjuder tre slags utbildningsklipp:

- **Egenproducerade**, unika utbildningsklipp.
- **Inköpta** utbildningsklipp från svenska eller utländska producenter, som anpassats efter den svenska läroplanen.
- **KLIPPBANKEN** – med över 200 av våra bästa, mest pedagogiska utbildningsklipp med material från tidigare utgivna filmer av Solfilm Media och Kunskapsmedia.

Alla klipp har bearbetats och anpassats för att passa den svenska grundskolans behov.

För prisinformation – se separat information.

Varma hälsningar,
Mia Lund Arnell

Eduklips AB
Org.nr: 559096-6387
Telefonvägen 30
126 26 Hägersten
Växel: 08-545 634 60
E-post: mia.lund-arnell@eduklips.se
Mobil: 070-890 99 96

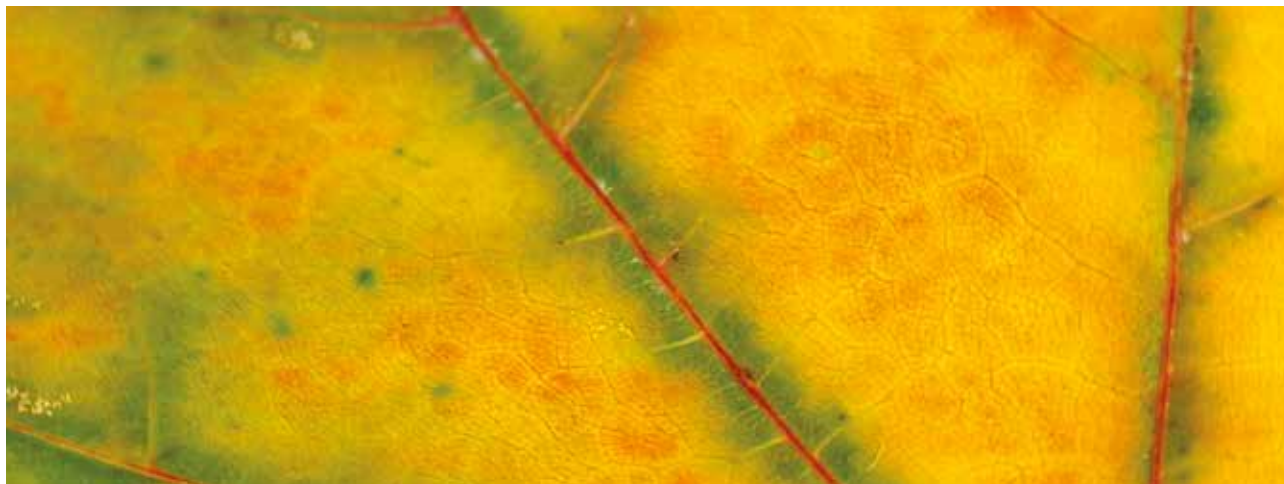
OM LÄROPLANER OCH KUNSKAPSMÅL

Läroplanerna för grundskolan och gymnasiet (LGR 11, Gy 2011) är några av skolans viktigaste styrdokument. Läroplanen består av två delar som beskriver dels skolans värdegrund och uppdrag, dels övergripande mål och riktlinjer för att eleverna ska nå kunskapsmålen.

Alla våra utbildningsklipp har rekommendationer om hur de kan användas för att eleverna ska uppnå kunskapsmålen i ett eller flera ämnen. Detaljerad information om dessa hittar du när du söker på respektive utbildningsklipp på www.eduklips.se.

INNEHÅLL

Vårt sista arv - kärnavfall	sida 3
Radioaktivitetens historia	sida 3
Så fungerar kärnkraft	sida 3
Fatta ordet: Religionsfrihet	sida 4
Fatta ordet: Fundamentalism	sida 4
Matspjälkningssystemet	
- vår mages hjärna	sida 5
Gödselns historia	sida 5
Lär dig mer om värmeenergi	sida 6
Djurens föda	
- om näringskedjan och ekosystem	sida 6
Vårt solsystem	sida 6
Material och deras egenskaper	sida 7
Hur material kan förändras	sida 7
Pollinering	sida 8
Hur gröna växter använder sig av fotosyntes	sida 8
Befruktning av blommande växter	sida 8
Sexuell fortplantning hos växter	sida 9
Olika sätt för djur att få i sig näring	sida 9
KLIPPBANKEN	sida 10

Kärnavfall är radioaktivt avfall som bildas i bland annat kärnkraftverk. Eftersom det är skadligt under mycket lång tid måste det slutförvaras på ett sätt som skyddar både människor och miljö. Bara i Sverige finns ca 6 000 ton kärnavfall som behöver isoleras i minst 100 000 år. Detta ställer forskarna inför speciella utmaningar...

(Fakta från Kärnavfallsrådet 2017)

Vårt sista arv - kärnavfall

Kärnavfall från våra kärnkraftverk är radioaktivt – och kommer att vara dödligt för allt levande som kommer i dess väg under mycket lång tid. En av utmaningarna som dagens forskare står inför är hur man tar fram en effektiv varning som förhindrar en katastrof i framtiden. För språk och symboler förändras över tid...

Ett tankeväckande utbildningsklipp som skapar nyfikenhet och fungerar som diskussionsunderlag, bland annat om språkets betydelse.

Ämne: Fysik, Svenska

Ålder: Från 12 år (Åk. 6-Gy)

Speltid: 4.5 min

Tal: Svenska

Text: Svenska

Produktionsår: 2017

Produktionsland: Tyskland

Artikelnr: Edu991042

Radioaktivitetens historia

I slutet av 1800-talet upptäcktes röntgenstrålningen. Plötsligt kunde man se rakt in i kroppen! Under en tid röntgade man allt, utan en tanke på de eventuella riskerna.

Ett utbildningsklipp som ger en inblick i radioaktivitetens fascinerande historia, men som även tar upp några av dess största risker.

Ämne: Fysik

Ålder: Från 13 år (Åk. 7-9)

Speltid: 3.5 min

Tal: Svenska

Text: Svenska

Produktionsår: 2017

Produktionsland: Tyskland

Artikelnr: EDU991044

Så fungerar kärnkraft

Grundprincipen för kärnkraft upptäcktes redan i början av 1940-talet. Runtom i världen finns cirka 450 reaktorer i drift. Men på senare år har fler och fler ifrågasatt kärnkraften – inte minst efter allvarliga olyckor som i Tjernobyl och Fukushima.

Ett utbildningsklipp som förklarar grundprincipen bakom hur ett kärnkraftverk fungerar.

Ämne: Fysik

Ålder: Från 13 år (Åk. 7-9)

Speltid: 3 min

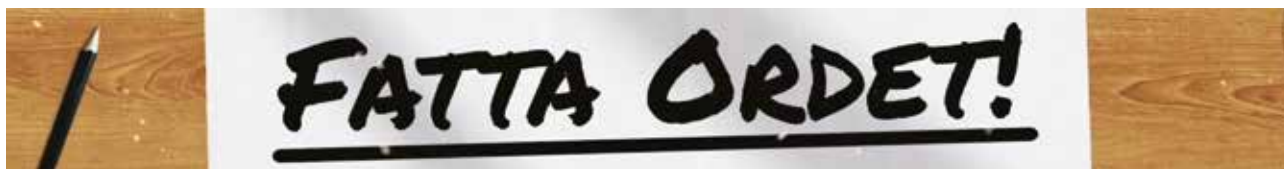
Tal: Svenska

Text: Svenska

Produktionsår: 2017

Produktionsland: Tyskland

Artikelnr: Edu991045

Alla ämnen i skolan innehåller ord och begrepp som är viktiga för att kunna förstå och hänga med. I den här serien förklarar vi ord som elever ofta stöter på när de pluggar eller kollar på nyheterna. Ord att lägga på minnet. Inte bara för att klara provet. Utan för att liksom fatta – hur allt hänger ihop.

Tanke- och religionsfrihet är en grundläggande mänsklig rättighet. I Sverige är religionsfriheten grundlagsskyddad. Men religionsfriheten skyddar inte bara rätten att tro, utan lika mycket rätten att *inte* tro. I höstens "Fatta ordet!" ställer vi två motsatsbegrepp – "religionsfrihet" och "fundamentalism" – mot varandra och går igenom vad de innebär.

Fatta ordet! Religionsfrihet

Religionsfrihet är en mänsklig rättighet som innebär att alla människor har rätt att höra till och utöva vilken religion man vill. Men religionsfrihet innebär även rätten att inte tillhöra någon religion. Religionsfriheten skapar ibland konflikter när den krockar med andra mänskliga rättigheter eller lagar.

Fatta ordet! – Religionsfrihet visar exempel och gör jämförelser som ökar förståelsen för begreppets innebörd.

Ämne: Religionskunskap, Samhällskunskap, Svenska
Ålder: Från 13 år (Åk. 7-Gy)
Speltid: 6.5 min
Tal: Svenska
Text: Svenska
Produktionsår: 2017
Produktionsland: Sverige
Artikelnr: Edu991050

Fatta ordet! Fundamentalism

Ordet fundamental kan översättas med att något är grundläggande, som till exempel en lära eller sanning. Fundamentalism - eller att vara fundamentalist - innebär att hålla sig till den ursprungliga, grundläggande läran. För en fundamentalist är varje bokstav i den heliga skriften helt sann och felfri.

Fatta ordet! – Fundamentalism visar exempel och gör jämförelser som ökar förståelsen för begreppets innebörd.

Ämne: Religionskunskap, Samhällskunskap, Svenska
Ålder: Från 13 år (Åk. 7-Gy)
Speltid: 6.5 min
Tal: Svenska
Text: Svenska
Produktionsår: 2017
Produktionsland: Sverige
Artikelnr: Edu991051

Matspjälkningssystemet - vår mages hjärna

Finns det en koppling mellan vår mage och hjärna? Forskningen har länge sett ett sådant samband... Det här utbildningsklippet visar sambanden mellan magens och hjärnans signalsystem och du får en ökad förståelse för hur magen påverkar hjärnan – och därmed vårt eget välbefinnande.

Utbildningsklippet väcker elevernas nyfikenhet och introducerar ny spännande forskning.

Ämne: Biologi

Ålder: Från 13 år (Åk. 7-Gy)

Speltid: 3.5 min

Tal: Svenska

Text: Svenska

Produktionsår: 2017

Produktionsland: Tyskland

Artikelnr: Edu991041

Ämne: Biologi, Geografi, Hem- och konsumentkunskap, Historia

Ålder: Från 12 år (Åk. 6-Gy)

Speltid: 3 min

Tal: Svenska

Text: Svenska

Produktionsår: 2017

Produktionsland: Tyskland

Artikelnr: Edu991043

Gödselns historia

Redan för länge sen kom bönderna på att gödsel är bra för jordbruket. Men det som under mycket lång tid var ett sunt kretslopp förändrades under 1900-talet med ny jordbruksteknik. När vi tillsätter för stora mängder växtnäring till jorden kan det bli övergödning i naturen. Idag är medvetenheten större om riskerna med alltför effektiv gödsling.

Ett utbildningsklipp som väcker elevernas nyfikenhet och inspirerar till sökandet efter mer information.

Lär dig mer om värmeenergi

Vad har brasor, ljus, värmefläktar och ugnar gemensamt? Jo, alla ger värmeenergi. I det här utbildningsklippet går vi igenom elektrisk värme, förbränning och värme som flyttar sig samt hur temperatur påverkar olika föremål.

Ett klipp som på ett enkelt sätt förklarar vad värme är!

Ämne: Fysik

Ålder: Från 9 år (Åk. 3-6)

Speltid: 4.5 min

Tal: Svenska

Text: Svenska

Produktionsår: 2017

Produktionsland: Australien

Artikelnr: Edu991036

Djurens föda - om näringskedjan och ekosystem

Olika djur äter olika föda på olika sätt. Det finns växtätare, rovdjur, allätare och asätare. Det här utbildningsklippet går igenom vad som är speciellt för dem och vad som skiljer dem åt. Du får också lära dig mer om näringskedjans producenter, konsumenter och toppkonsumenter, samt får en ökad förståelse för vad som är ett ekosystem.

Ett klipp som introducerar begrepp som växtätare, rovdjur, allätare, asätare, näringskedjan och ekosystem!

Ämne: Biologi

Ålder: Från 9 år (Åk. 3-6)

Speltid: 5.5 min

Tal: Svenska

Text: Svenska

Produktionsår: 2017

Produktionsland: Australien

Artikelnr: Edu991039

Vårt solsystem

Vår planet är en del av solsystemet – som består av solen, åtta planeter, asteroider, kometer, meteoror, månar och mycket annat. Det här utbildningsklippet går igenom de inre och yttre planeterna i vårt solsystem och berättar lite spännande fakta om var och en av dem.

Ett klipp som enkelt och lättbegripligt presenterar vårt solsystem!

Ämne: Fysik

Ålder: Från 9 år (Åk. 3-6)

Speltid: 4.5 min

Tal: Svenska

Text: Svenska

Produktionsår: 2017

Produktionsland: Australien

Artikelnr: Edu991040

I det centrala innehållet för åk 1–3 ingår det att lära sig materials egenskaper. Hur ser det ut? Är det hårt eller mjukt? Skört eller hållbart? Vad händer om du kyler ned något - eller värmer upp det? I dessa två utbildningsklipp utforskar vi olika sätt att förhålla sig till material. Eleverna inspireras samtidigt till att se på världen med nya ögon...

Material och deras egenskaper

Varje dag använder du olika föremål – men har du någonsin tänkt på vad de består av? Eller varför olika material kan vara hårda, mjuka eller tänjbara? Det här utbildningsklippet förklarar på ett enkelt sätt vad som är speciellt med olika material – och ökar förståelsen för varför det är viktigt att välja rätt material i rätt sammanhang.

Ett klipp som introducerar ämnet fysik och väcker nyfikenhet om materials olika egenskaper!

Ämne: Fysik

Ålder: Från 6 år (Åk. F-6)

Speltid: 4 min

Tal: Svenska

Text: Svenska

Produktionsår: 2017

Produktionsland: Australien

Artikelnr: Edu991037

Hur material kan förändras

Formen på ett föremål kan förändras på många olika sätt, till exempel genom att vi vrider, värmer, töjer eller kyler det. I det här utbildningsklippet går vi igenom olika metoder för att ändra på ett föremål.

Ett klipp som väcker experimentlusten och ökar förståelsen för hur du förändrar olika material!

Ämne: Fysik, Kemi

Ålder: Från 6 år (Åk. F-6)

Speltid: 3.5 min

Tal: Svenska

Text: Svenska

Produktionsår: 2017

Produktionsland: Australien

Artikelnr: Edu991038

Animerade utbildningsklipp kan vara en stor hjälp för en lärare som själv saknar möjlighet att utföra experiment i klassrummet, eller när hen behöver visa detaljer som hade varit omöjliga att se med blotta ögat. Med animationer kan man till exempel zooma in på detaljer, så att kemiska och biologiska processer blir tydliga.

Ämne: Biologi
Ålder: Från 12 år (Åk. 6-9)
Speltid: 4 min
Tal: Svenska
Text: Svenska
Produktionsår: 2017
Produktionsland: Indien
Artikelnr: Edu991015

Pollinering

För att nya blommor ska bildas måste en blomma pollineras. Men visste du att processen kan ske på olika sätt med hjälp av vindpollinering, insektpollinering, självpollinering och korspollinering?

Målet med det här utbildningsklippet är att eleven ska lära sig de olika sätt som en pollinering kan gå till på.

Hur gröna växter använder sig av fotosyntes

Gröna växter kan framställa sin egen näring. De gör det i en komplicerad process med hjälp av bland annat solljus, koldioxid, vatten och klorofyll.

Målet med det här utbildningsklippet är att eleven ska förstå den komplexa processen för hur gröna växter får näring genom fotosyntesen.

Ämne: Biologi
Ålder: Från 13 år (Åk. 7-9)
Speltid: 4.5 min
Tal: Svenska
Text: Svenska
Produktionsår: 2017
Produktionsland: Indien
Artikelnr: Edu991013

Ämne: Biologi
Ålder: Från 13 år (Åk. 7-9)
Speltid: 4 min
Tal: Svenska
Text: Svenska
Produktionsår: 2017
Produktionsland: Indien
Artikelnr: Edu991012

Befruktning av blommande växter

Pollen, pistill och märke är begrepp som de flesta av oss hört – men hur går det till när en blomma pollineras?

Målet med det här utbildningsklippet är att eleven ska förstå den komplexa processen bakom befruktningen av blommande växter.

Sexuell fortplantning hos växter

I det här utbildningsklippet lär du dig hur den sexuella fortplantningen hos växter går till och får veta mer om bland annat ståndare, märke, stift, fruktämnen och fröämnen.

Målet med det här klippet är att eleven ska se skillnaden mellan hur enkönade och tvåkönade växter förökar sig.

Ämne: Biologi
Ålder: Från 13 år (Åk. 7-9)
Speltid: 5.5 min
Tal: Svenska
Text: Svenska
Produktionsår: 2017
Produktionsland: Indien
Artikelnr: Edu991014

Olika sätt för djur att få i sig näring

Grodan, spindeln, husflugan, myggan och fjärilen använder allt från en klibbig tunga till en tunn snabel för att få i sig sin föda.

Målet med det här utbildningsklippet är att eleven ska lära sig några olika sätt som djur kan få i sig näring på.

Ämne: Biologi
Ålder: Från 12 år (Åk. 6-9)
Speltid: 6 min
Tal: Svenska
Text: Svenska
Produktionsår: 2017
Produktionsland: Indien
Artikelnr: Edu991016

LÄGG BEGREPPET **UTBILDNINGSKLIPP** PÅ MINNET – SÅ HITTAR DU DEM ENKELT I OLIKA SÖKSYSTEM!

Vad definierar ett utbildningsklipp?

- Korta utbildningsfilmer, ca 3 - 6 minuter långa.
- Relevant innehåll för grundskolan.
- Tydliga kopplingar till läroplanens mål.
- Lätt att hitta i olika söksystem – god sökbarhet!

FLER ÄN 200 UTBILDNINGSKLIPP!

I KLIPPBANKEN hittar du över 200 utbildningsklipp, material från tidigare utgivna filmer av Solfilm Media och Kunskapsmedia. Här finns våra bästa och mest pedagogiska utbildningsklipp i ämnena biologi, kemi, fysik, historia, samhällskunskap m.fl. Utbildningsklipp har bearbetats och anpassats för Eduklips.

[illegible]

